

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.
 Hat óra . . . 5 kor. — fill.
 Három óra . . . 2 kor. 50 fill.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 20 filléért kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
 kétszeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szóig 2 kor. 60 fill., azontul minden szó 2
 fillérről számítatik.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
 Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

— vasárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Iparostanonczaink oktatása.

Városunk iparostanoncz-iskolája a lefolyt tanévvel zárta be fennállásának tizenötödik esztendejét.

Ezen iskolánkat joggal sorolhatjuk az e nemű iskolák legidősbjei közé; mert egyike azoknak, a mely az iparostanoncz-iskolák szervezésére vonatkozó törvény életbeléptetése után rövid időre létesítettett.

Visszaemlékezve az iskola 15 éves fennállására, jóleső örömmel konstatalhatjuk, hogy a közöny és ellenszenv, a mely kezdetben ezen iskola ellen iparosaink némely köreiből lépten-nyomon megnyilatkozott, ma már teljesen elsimult; a mit legjobban bizonyít azon körülmény is, hogy a tanoncok igazolatlan mulasztásai évről-évre tetemesen esökkennek úgy, hogy például a befejezett tanévben — az igazgatónak a felügyelő bizottsághoz benyújtott kimerítő jelentése szerint — egy-egy tanulóra átlag csak egy fél napi igazolatlan mulasztás esik. És ezen mulasztásoknak csak kisebb része jut iparosaink rovására; a nagyobbik rész a tanoncok hanyagságából eredt.

Örvendetes jelenségnek mondható az iskola életében az is, hogy a lefolyt 15 év alatt e tanoncok létszáma apadást nem mutat s a beirt tanulók száma évenként meghaladja a kétszázat.

A tanoncok erkölcsi magaviseletét az iskolában kielégítőnek mondhatjuk; amennyiben sem az előző tanévekben nem fordult elő eset, a mely miatt a szigorubb büntetést kellett volna alkalmazni.

A tanulásban tett előmenetelre nézve az eredmény a mult tanévben következő: a beirt 209 tanulóból, — a kik közül 67 lévai, 142 vidéki, — jeles volt: 22; jó: 57; elégséges: 55; elégtelen: 38; felszabadult vagy kimaradt: 37.

Sajnálattal kell azonban felemlitenünk, hogy a tantestület még mindig

két előkészítő osztályt kénytelen felállítani; mert kivált a vidékről jött tanoncok 18—20 százaléka oly csekély előképzettséget hoz magával, hogy évenként 20—30 tanoncznak meg kell nyitni az előkészítő A) osztályt, a melyben az abba sorozott tanoncok az írás, olvasás és számolás elemeiben nyernek oktatást.

Míg az iparostanonczok legnagyobb tömege a szegény embereknek tanítást és nevelést nélkülöző fiaiból kerül ki és az iparosok a tanonczfogadásnál — mit sem törődve az alkalmazandó fiu szellemi képzettségével, — csupán testi erejét és edzettségét veszik szemügyre és figyelembe, — addig ne várjuk az előkészítő osztályok megszűnését; pedig őszintén mondhatjuk, hogy ezek nagy nyitái és kerékkötői úgy az iskolának, mint az ipar fejlődésének.

Boldogemlékü báró Eötvös József közoktatásügyi miniszterünk a polgári iskolák felállításával azt akarta elérni, hogy az azokban tanult és nevelt ifjakból a haza képzett és értelmes iparosokat és kereskedőket nyerjen.

De felhasználja-e középosztályunk a polgári iskolát úgy, mint azt idealistának nevezett miniszterünk tervezte?

Küldi-e nálunk valaki a fiát a polgári iskolába, hogy belőle idővel értelmes iparos legyen?

Nem; a ki nálunk a polgári vagy más középiskolába adja fiát, legyen az hivatalnok, iparos vagy földmives, — az fiából bizonyosan urat akar nevelni.

A vagyonos osztály és az értelmiség — tisztelet a kivételeknek — az ipari pályát még ma is lealáznak tekinti; sőt még a tehetősebb iparos is azon indokolással küldi a fiát a középiskolába, hogy tanult ember legyen belőle és ne legyen kénytelen kenyerét oly terhes kézimunkával keresni, mint az apja.

Pedig kiválóan az értelmiség nagyobb figyelemre méltathatná az ipari pályát, a melyen a törekvésnek sokkal tágabb

mezeje van, mint bármely tudományos pályán.

Az iparostanoncz-iskolák csak akkor fogják teljesen megoldani szép és nemes hivatásukat, ha azokban az előkészítő osztályok megszűnnek s ez azonnal be fog következni, ha az értelmiség is tömegesen az iparos pályára adja fiait és törvényes intézkedés történik az írárt, hogy ipari pályára csak olyan növendék léphet, a ki a népiskolának legalább négy osztályát sikerrel elvégezte.

Addig is azonban, míg ez a minden oldalról már évek óta nyilvánuló óhajteljesítve lesz, az iparosok a saját érdekében és az ipar fejlesztése céljából tegyenek meg annyit, hogy csak olyan tanonczot fogadjanak fel, a ki nemcsak testileg, de szellemileg is kellőképpen ki van fejlődve s a kivel a műhelyben is könnyebben boldogulhatnak.

Az ilyen tanonczokból az iparosok és az iskola — karöltve járván el nemes hivatásuk teljesítésében — ügyes iparosokat s a hazának művelt és derék polgárokat képezhetnek és nevelhetnek.

Tanügyi szemle.

Az iskolai értesítők szezonjának is vége van. A tanintézetek vezetői szinte aggodalommal részletezték kimutatásaikat. El nem mulasztják bő terjedelemben közölni, hogy elvégezték a tante vben előirt, már 24-szer elvégzett és 24-szer kimutatott tananyagot, a mi talán magától is érthető. Közölnék tudós és magas értekezéseket, csinálnak fáradságos statisztikai tanulmányokat, mindezt azért, hogy a közönség tájékozását merítsen az intézet komoly munkásságáról, érdeklődése felébredjen, s az intézet üdvös működését elismeréssel honorálja. A cél helyes és jogosult; végre is nem manapság kerestek ambíció nélkül szükölködő igazgatók, a kik fölöslegesen tartanak a közönség tájékoztatását, bizalmának megnyerését. Tévedés legföllebb abban van, hogy sok helyütt a tulságos aprólékos részletezéssel, füzet vastagságával vélik ezen kedvező eredményeket fokozottabb mértékben elnyerhetni.

Az asszonyokról.

Érdekes véleményt hallottam nemrég egy férjtől a házassáletre vonatkozólag:

— A feleség igyekezzék férjét minden módon, állandóan magához lánczolni, vagyis kaczerkodik vele úgy, mintha nem a férje, hanem — házibarátja lenne.

Eddig szép, helyes, sőt idealisztikus. De halljuk tovább.

— Tanfolyamot kellene e tárgyból nyitni az asszonyok részére, mely tanfolyamnak előadója volna egy sokat tapasztalt hölgy.

Eredeti ötletnek nem is rossz, de a mennyi mély gondolkodás szól belőle egy részről, másrésztől ismét naivnak találom.

Igazán szükséges volna az asszonyokat megtanítani arra, hogy Éva leányai legyenek?

Én azt hittem, hogy nincs nő, ki többékevésbé finoman és diszkrétan, vagy ellenkezőleg, ne flirtelne egy kicsit: a levegővel, a napsugárral, a cicán, cselédjén és gyermekén kezdve egész környezetével; annál inkább kaczerkodik tehát az urával, ha az asszony okos és az urát szereti.

Ismerek egy pendant-t a fűntemlített férj kívánságához. Gyp egy fiatal asszonykája így szól a férjéhez:

— Ha te csak egy napon, csak rövidke huszonnégy órán át úgy szeretnél engem, mint ahogy egyik — kis barátódot szeretted . . .

Mit felelhetett erre a férj? Valószínűleg csak annyit, hogy:

— Badarság, akkor előbb-utóbb rád unnék és a faképnél hagynálak.

De eltekintve az összeállításban, szerkesztésben itt ott mutatkozó túlzástól, maga az eszme tagadhatatlanul gyakorlatias, megvalósítása ma már legalább is erkölcsi kötelesség, melylyel az intézet vezetősége tartozik saját reputációjának, az intézet tekintélyének, s nem utolsó sorban az intézet fentartójának. Az értesítő megjelenése bizonyítéka az intézet hivatásszerű működésének, a jól végzett földadat önértetes tudatának, az intézet elevenségének; míg elmardása, ha nem is bűnjel, az intézet vezetésében közönyre, az intézet életében pangásra mutat.

Bizonyos elégtétellel forgatja tehát a lévai közönség a helyi tanintézetek értesítőit — a nyilvános elszámolás mindig megnyugtató, bizalmuk és szeretetük növekszik saját intézeteik írárt, melyek — magunk látjuk — versenyt tartanak üdvös feladatuk teljesítésében bármely más vidék kulturális intézetével.

Már már teljes készséggel adjuk át magunkat a patriotizmus büszkeségének, midőn valami hiánynak sejtelve zavar meg büszke önértetes megnyugvásunkban. A homályos sejtetem a másik perczen már egy feszélyező kérdés alakjában jelenik meg, hogy népoktatási intézeteink lefolyt évi működéséről jelent-e meg vajjon valamilyen értesítő? Vagy ha nem is egy formális, jól kifejezett értesítő, de legalább egy sovány jelentés, mely ha nem is részletezve, de csak nagy rováásokban is megismertette azokkal az adatokkal, melyek népiskolánk életére legalább gyér világosságot is vethetnének. Van-e ilyen jelentés? Jutott-e legalább az iskolaszék plénuma vagy elnöke elé, ha már a nagy közönség nem nyer is tájékozást serdülő fainak, leányainak iskolájáról — melynek működése egy egész életre bevési hatását a zsenge lélekbe, — mely az alaphangot adja meg, melyszerint az élet eseményei a gyermek lelkében visszhangot találnak, irányt, mely a gyermeknek, legalább a nép gyermekeinek fölfogását helyesen, vagy helytelenül szabályozza.

A tájékozás után hiába szónokolnak s az a patrióta büszkeség lelohad egy kissé,

Börne azt állítja, hogy a leggonoszabb hetéra szivében is van egy csicskéje a mennyországnak; az, ami után ama férj uram vágyódik, aminek tűzinel mindenkor gyönyörűség volna elkarhozni; különösen; ha ez a tűz a másé lenne, vagy ha a magáéhoz is csak lopva jutna és zsugori módra részesitenék benne. Megengedem, hogy pikáns, kedves dolog a szerelem a házasságban; Sardon Cyprienne-je óta sokszor is tették szová szinpadon és könyvekben, de a csillagszóró szemek tüze lelohad, az ajak kábitó mosolya bágyad, az arcz rózsái hervadnak, a könnyen pezsdülő vér szerelmi paroksizmusai ritkulnak. Ha ekkor a házaselek szivüket már elköltötték az együttélésben, mi marad még az évek egész hosszu sorára?

Nem a szerelem tartja fönn állandóan a boldogságot a házassáletben.

A szerelem kösse meg azt, a szeretet — az egy, igaz és örök — melegitse egy életen át. Az a szeretet, mely megtanítja a feleséget arra, hogyha nem is grande dame, aki külön boudoir, a gondtalan élet és a kozmetika egész arzenálja által fenntartott szépsége és a toilette raffinement-ja által hathat az urára, — mint tegye szük családi körben is változatossá és élvezetessé az együttléte.

És ez a szeretet, mely okossá teszi a nőt, teszi tisztességessé és engedékenynyé is.

Mert két faja van a tisztességtelen nőnek és talán azok, kik szeretik a változatosságot, nem mindig a rosszabbak.

Remélem, hogy nem fognak félreértelni,

TARCSA.

Mese a czifra subáról.*)

Áll a bojtár merőn, némán,
 Körülötte nyája . . .
 Deli juhász mért nem fekszel
 A czifra subára?
 Hová merül tekinteted?
 Mit mutat a távol?
 Kerekre nyílt két szemedben
 Micsoda tűz lángol?

Áll a bojtár merőn, némán, —
 Végtelen a róna . . .
 Hossza, széle a távolnak
 Mintha nem is vóna,
 A menny kéklő peremével
 Zöld mező foly egybe,
 De a legény nem azt nézi
 Oly merőn figyelve.

Dal csendül a messzeségben
 Vidám, játszi nótá,
 Birkés Bandi azt hallgatja
 Hosszú idő óta;
 A nótázó, barna kis lány
 Az ő Juliskája,
 Arra várt rég, arra tapadt
 Vágyó pillantása.

„Isten hozott kis galambom
 Hej be régen várlak!

Száz reményem hervadt el, míg
 Epedtem utánad.
 Ezer kélt a száz helyébe,
 Amióta látlak
 És csillag sok azóta, hogy
 Karjaimba zárlak!

Hullámszik a kis lány keble,
 Lángja van a tűznek . . .
 Szoknyájával pajkos szellők
 Vig játékot űznek.
 Szeme beszél, néma lett már
 Dalos, piczi szája . . .
 Lágyan béget a vezérkos
 S a nyáj felel rája.

A fáradt nap sugarai
 Alig érnek égig,
 A sirjába csillagszemek
 Pistolva kísérik.
 A vezérkos, meg a nyája
 Elszéledtek távol . . .
 Két boldog sziv mosolyog le
 A czifra subáról.

. . . Czifra suba, czifra suba
 Irigyellek téged!
 Beillenél palotába
 Legszebb ékességnek,
 A természet templom, te meg
 Ennek az oltára! . . .
 Boldog, a ki szert tehet ily
 Czifra, jó — subára!

Torbágyi Thurner József.

*) Mutatvány a szerzőnek a most megjelent „Szárnya szegetten” című verskötetéből.

bátortalan kérdésekbe olvad, melyekre egy iv papirosra, ha nem többre írott betűk könnyű és megnyugtató választ adhattak volna. Hány derék tanító működik ennek a felvidéki magyar város legfiatalabb nemzedékének értelmi, hazafias és hitvallásos kinevelésén? Hányan vannak a városban? Mily intézkedések történtek tanügyünk érdekében? Tárgyilagos értesítést szívesen és örömmel fogadná a közönség a tanító-testületnek, mint szaktestületnek, belső kebelbeli működéséről, tanácskozásairól, ezeknek tárgyáról és megállapodásáról? Hisz ez mind a gyermekek nevelésének javára, a nép dédelgett virágának ápolására történhetik. Azoknak a tanácskozásonknak tárgyát nem pusztán sokszor letárgyalt sérelmek, panaszok képezhetik. Azok a tanácskozások a nép szívet elevenében érintő ügyekkel is foglalkozhatnak, hogy ne kívánna hát ezekről is megtudni egyetmást a közönség?

A tanítótestület életéről közérdekű dolgokat lehetne elmondani. A tanítótestületnek nagyon sok érdemes és méltó tagjai közül időközönként némelyek elismerésben, jutalomban részesülnek, másokat különböző megbízások érnek, ismét másokat a főlőtes hatóság kitüntető bizalma tisztségekre emel. Az is értékes jutalom, hathatós buzdítás, ha érdemeik, ügybuzgalmuk, odaadó munkásságuk a közönség tudomására jut. Mennyi szomorú hír szívére a kuriózus truccolások piacára, melyek nem emelik ennek az érdemes testületnek tekintélyét, nincs-e érdekében ennek a testületnek tudomásul adni mindazt, a mi eltereli a közönség figyelmét a testületi élet sebeitől, a mi a testületnek érdemes működéséről tesz kedvező tanúságot. Ideje volna, hogy a közönség tájékozást nyerjen mindenről, következképpen arról is, hogy a nyilvánosságra jutó kóros jelenségek, elszigetelt tünetek, melyeket az egészséges testületi szellem magából kiküszöböl.

Nem voltak-e továbbá iskolai ünnepélyek, melyeken a gyermeki szív a nagy események emlékezetével, nagy dolgok ünneplésénél lelkesedést lát és lelkesedést merít a polgári és erkölcsi erények iránt. Nem voltak-e elemi népoktatási intézetünknek jötevői, kik alapítványokkal vagy adományokkal jutalmazták a szorgalmat, segítették a szegénységet? Volt-e egy évszázad iskolai ünnepe? Hadd tudjuk, hadd látogassuk! Ha a jó lelkek számára nincs egy szó hivatalos köszönet — nem is ezért tettek jót — százsoros jutalom az, látni az ilyen ünnepélyeken azt a mondhatatlan boldog mosolyt a gyermek arcán, talán egy rezgőkőnyocsepet ártatlan kis szemében; a mely isteni

Nem vagyok hive a Francillon teoriájának. Nem merem állítani: ha minden házasságnak megvolna a szükséges élettani és erkölcsi alapja, ha nem fordulnának elő gyakran oly nagy aránytalanságok a korban és ha minden feleség szeretetet, tisztességet és gyöngédséget tapasztalna a férje részéről: több volna a becsületes asszony.

Hadd térjek el egy kissé tárgyamtól. Csodálatos változatokban nyilvánul meg a férfiszerelem. Van, aki soha sem válik meg a feleségétől kézsók nélkül, de közben a szobalányra kacsint és amint elhagyja a várost, vagy csak a lakását, galáns kalandok után futkos. Némelyik azt óhajtja, hogy a felesége mindig az utolsó divat szerint járjon, de a háztartásban minden csekély kiadást sokal. „Hét” Emma asszonyának egy levelét juttatja eszembe: „A férfiak nyorultak, — az ő rováására tessenek írni ezt az udvariasságot, — előbb háziállatokká tettek bennünket, most megsajnálják tőlünk a takarmányt. Van, aki lehetőleg mindent nyújt a feleségének, de nem tartja szükségesnek vele szemben az udvariasság legcsekélyebb nyilvánulását...“ stb. a variációk számtalan nemében.

Visszatérve a nőhöz, tisztességtelennék minősítem az olyan asszonyokat is, kik nem tudnak számot vetni a férj anyagi helyzetével: többet követelnek mint a mennyit az ígért és nyújthat, s léhaságokra, a látszatnak hódolva költik el a férj keserves munkával szerzett keresményét.

De részben a férfiak hibája is, ha a nők ezt teszik. A nő, mint asszony, a férj teremtménye. Nevelje is őt. Értesse meg vele, hogy a sok sallang nem teszi szebbé; a divat minden szeszélyének való hódolás, a feltűnni vágyás és eredetiség utáni kapkodás még nem előkelőség. Tisztelet a kivételeknek, de vannak olyan esetek is, ahol

jutalom a legnemesebb szivekben áldott irigységet támaszt, vágyat a hasonló jöttelnek boldogítót tudata után.

Hol van mindezekre vagy más hasonló, mondjuk, jogosultabb kérdésekre a felelet. A felelet, mely összeforrasztaná kis iskoláinkkal a közönség szívet és szeretetét? Hol van? Nincs-e jelenteni való? Ha van, miért nincs jelentés? De talán jobb nem is érdeklődni ilyen dolgok után. Ki tudja, nem keresnek-e mögötte rejtett szándékat, odiosus, személyeskedő tendenciát? Hisz annyira tul-teng minálunk az önérték, a szentimentális érzékenykedés, hogy szövevényes indáira gázol ennek a nebánstvírágának a vigyázatos óvatosság is, a legkíméletesebb jó szándék is.

Érdeklődünk mégis — nem hátrányos ez senkire, egyedül csak előnyös lehet, előnyös épen azokra, kiket a felületes szemlélődés legelső sorban fogna különben elő, hogy a mulasztások ódiumát egyedül reájok háritsa, mert a kritikának botosuhogása a mea culpának csendesebb hangjaira változik át. A tünődözés közben, ha nem nyerünk is választ kérdéseink özönére — szelid magyarázatokat hallunk, melyek elsimítják a számokérőszék tagjainak homlokáról a szigorú ráncokat. A magyarázat, hogy a dolgok így fordultak, annak oka a közelmúlt idők zavaraiiban rejlik — a körülményekben, a melyekben mindenki hibás s a melyek miatt épen azért kizárólagos felelősségre vonni nem lehet senkit sem. Bajok voltak és vannak; a mulasztásokat, hiányokat éles világításban látjuk, de most, ma, keressünk-e még bünbakot? Vándoljunk-e bárkit is? Nem, ne vándoljunk! Talán nem lennénk elég részle-hajlatlanok s az inkvizíció közben önmagunkról megfeledeknénk. Pedig talán nem lehetetlen, hogy ha többel nem, egy szóval, közönnyel, ellenkezéssel vagy hajthatatlan-sággal magunk is közre munkáltunk azoknak az élettelen apatikus állapotoknak fön-tartásában. Azért hagyjuk a vádakat — a körülmények elég szívesek elviselni, aprehenzió nélkül elviselni minden felelősséget. Szegény körülmények! — Jó hogy vagytok. Ti vagytok az oka mindennek!

Véteksek pedig nincsenek, mondjuk ki, hogy nincsenek s csak a nyomát üssük bot-tal az ismeretlen tetteseknek.

A körülmények szültek tehát kedvezőt-len állapotokat. Jó ezt hangoztatnunk s egy-idejűleg azt is, hogy óvakodjunk azoktól a körülményektől, azoktól a viszonyoktól, melyek a mai szegény állapotokat megterem-tették.

Jó hogy azokon túl vagyunk, a köz-vélemény kedvező átfarmálódását reményleni szabad, hogy nem is virrad azokra a régi állapotokra új idő. Söt biztos ez a remény.

a feleségnek kellene a férjet erre meg-tanítani.

A szerelem és házasság forró légköré-ben nem ritkák talán a kisebb-nagyobb vi-harok. Ezeknek gyors elűzésére mi sem tehet oly sokat, mint a nő elnéző türelme és enge-dékenység. Ha nem duzzog, ha nem élesíti ki a fennforgó ellentéteket, ha tud engesz-telődni, megbocsájtani. Pedig van gyak-ran, mit.

Ismerjük az őt teuton erőre emlékez-tető kitéréseket kisebb-nagyobb mértékben mindannyian. Egy heves szó, keserű felelet, a férj haragszik és elrohan, a nő otthon marad és sir. Végre visszatér ő és Francil-lon férjéhez hasonlóan oly hamar kész meg-bocsájtani nejjének — a maga hibáit.

Oly jó lenne, ha ilyenkor a feleség fér-jének egy-egy szavából megértené, hogy bosszankodott önmagán: (Fáj a fejed? Nem akarnál sétálni jönni? Kergesd el a Terkát, ha mérgeledöl vele!), hogy beismeri vétkét, de egyenesen megkövetni a feleségét, tiltja az önértéke. Tiltsa is. Ne legyen a férfi a nő rabszolgája, csak becülje meg; és a nő ne kívánja, hogy megalázkodjék előtte, csak hogy szeresse.

Egy kissé a férjek pártjára szegődtem, mert a férfiak általában jobbak, mint mi. Nem én mondom, hanem Prévost. (Ez talán az egyedüli jó, amit mond.) Azzal indokolja ez állítását, hogy a férfi, ki érett korban nőül és lelkét számos szerelmi viszonyok-ban emésztette, égette el és mocskolta be: mily kegyetlenül gyöngéd, önfeláldozó és mély érzelmet tud megőrizni hitvese, gyer-mekei anyja számára.

Vajjon mindig igaza van-e?

Yvonne.

Jobb idők után vágyakozik az érdeklődők és érdekeltek, a közönségnek és tanító-testületnek, számban és sulyban tekintélyes része, örömmel üdvözli, támogatja is az új tervet, az állami iskolák rendszerét, mely-től a tanügynek új virágzását, az apathiába süllyedt ambícióknak erélye újra ébredését, serény munkálkodást, s a közönség szere-tetét és érdeklődését reményli. Tisztelet a máskép vélekedőknek is. Azoknak az igen csekély számú kételkedőknek, a kik a leg-jobb szándékuk mellett tanakodva tekintenek az állami elemi iskolák jövője elé. Tisz-telet ezeknek, kik nyugodtan önzetlenül utat engednek majd az új rendszernek, duzzogás nélkül félre állva, mégis rokonszenvvel vár-ják a dolgok új fejlődését, s az eredmény-nek tapsolni fognak. Várakozásuknak meg-felelni az új rend tevékeny emberei majd teljes erejükből iparkodnak s előre örülnek azoknak az időknek, a midőn a sem-leges nézők felmelegednek, hogy az új rend lelkes munkásai közé sorakozzanak. Nem ők lesznek az első, kiket az új rend a maga pártjára, a maga számára hódít.

Akadnak elvtelve, a kiket érdekük, vér-mérsékletük a tagadásra, ellenkezésre hajt. Sem önzés, sem rossz izlés nem jogosít arra, hogy a legjobb törekvéseknek gáncsot ves-senek; nincs joga annak, a ki sztrájkol, má-sokat a munkájában megakadályozni, (meg-hiusítani.) Egyébként nach Belieben! Tet-zésük szerint. Az új rendnek régi és új barátai vannak, akik megalkották, a kik érdeklődnek sorsa iránt. Kikről nem illik feltételezni, hogy támogatás nélkül taszita-nák oda az új rendet sorsának. A mily jó-akarattal és határozottsággal munkálnak ezek az új idők létrejöttén, megis fogják az új rendet őrizni; és remélhetőleg nem is csu-lódnak benne.

Adja Isten, hogy úgy legyen és nép-oktatásügyünkre egy szebb jövő virradjon.

Különfélék.

— **A F. M. K. E. évi nagygyűlése.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egye-sület, az ország legrégebb és legtevékenyebb kultúregyesülete, augusztus 28-án tartja meg ez évi nagygyűlést Zólyomban, a Felvidék egyik leginkább magyarsodó városában. Zólyom város közönsége máris nagyban ké-szülődik, hogy ezt a napot a felvidéki ma-gyarság ünnepévé avassa. — Vendégeül hívja az egész magyar kormányt és a sajtót, hogy tanuja és részese legyen a magyar állam-eszme erejének és hódításainak a Felvidéken. Ott lesz Felső-Magyarország intelligenciájá-nak és népének színe-java, hogy ünnepies bizonyosságát adja, milyen nagy eredményeket ért el a F. M. K. E. tízennyolczéves haza-fias munkálkodásával. Az elnökségek ebből az alkalomból felhívja az egyesület tagjait, akik a nagygyűlésen résztvenni kívánnak, hogy e szándékukat az egyesület központi titkári hivatalánál (Nyitra) mielőbb jelent-sék be, hogy megfelelő elszállásolásukról még idejében gondoskodhassék. Az egyesü-let tagjainak a kereskedelmi miniszter, a nagygyűlés idejére, kedvezményes vasuti jegyeket bocsát rendelkezésére.

— **Szabó Albert** kir. tanácsos, ipoly-sági pénzügyigazgatótól, ki a szolgálat ér-dekében az ipolyági pénzügyigazgatóság-hoz helyeztetett át, mint írják, a beregszászi m. kir. pénzügyigazgatóság tisztikara, a szám-vevőség s az adóhivatal tisztviselői, f. évi július hó 15-én bucsúztak el. A tisztikar nevében, Kristyóry Akos pénzügyigaz-gató helyettes érzelmekben gazdag, s szé-pen átgondolt beszédben méltatta a távozó pénzügyigazgató érdemeit, kiemelvén fárda-hatlan munkásságát, odaadó szorgalmát, mely minden törekvő tisztviselőnek példányké-pül szolgálhatott. Felemlítette, hogy jó szíve s a tisztviselők sorsa iránti meleg érdeklődése őszinte szeretetet s tiszteletet biztosított ré-szére, ezért mély fájdalommal látják távo-zását; kérte, hogy a távoiban is emlékezzék a tisztikarra, mert jó emlékét itt mindenki szívébe zárta. Sza bó Albert pénzügyigaz-gató meghatottan köszönte meg az őszinte szeretetnek eme kinyilatkoztatását; fájdalom-mal válik meg — úgy mond — a tisztikartól, mely őt nehéz és felelősség-terhes feladatá-ban mindenkor jó igyekezetével és munkás-ságával támogatta. Könnyebbé tette hely-zetét itt az, hogy gyakran tulfeszített mun-kája után, a hivatalon kívül maradt pár órát, családjá, rokonai, tisztársai s jó barátjai körében tölthette, mert e szerető kapocs volt az, mi neki erőt, bátorságot nyújtott arra, hogy az itteni nehéz viszonyok között a pénzügyi közigazgatás terén a helyzetét 8 éven át nagy mérvben javíthatta. A sziv-ből jövő szavak a tisztviselők valamennyijét meghatották.

— **Haláleset.** Megilletődéssel értesü-lünk arról az újabb fájdalmas veszteségről, mely R á c z János városunk köztisztvisletben álló gazdasági tanácsnokát és családját érte, a mennyiben apósa T i p p e l Rezső, Léva városának hosszú időn át volt tb. tanácsnoka

e hó 27-én 82 éves korában jobb létre szen-derült. A boldogult derék öreg polgártársunk temetése ma délután 4 órakor leend. A mély gyászba borult család, a következő gyászjelentésben értesít bennünket. Rácz Já-nok és neje szül. Horváth Jozefa és gyer-mekei Rácz Emma és Juliska az összes rokonság nevében fájdalomtét szívvvel tudatják a legjobb apa, nagyapa T i p p e l Rezső úrnak a halotti szentségek ájtatos felvételével éle-tének 82. évében hosszas szenvedés után f. hó 27-én este 9 órakor történt gyászos el-hunyatát. A drága halott földi maradványai f. hó 29-én d. u. 4 órakor helyzetetnek a lévai róm. kath. sírkertben örök nyugalomra. Az engesztelő szentmisét áldozat, a boldogult lelki üdvéért f. hó 30-án d. e. 1/2 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatattani. Léva-n 1900. júl. 28-án. Béke lengjen hamvai felett!

— **Himen.** Thurner József, a „Léva és Vidéke” lap-társunk felelős szerkesztője jegyet váltott C a t h r y Emma, urhölgygyel a magyar színészet egyik bájos tagjával, Cathry Szaléz mérnök leányával Budapest-n.

— **A lévai pénzügyigazgatóság** kebeléből az újonnan megalkotott ipolyági igazgatóság-hoz áthelyezett tagok tiszteletére f. hó 24-én a Mácsai-féle kertben, tisztársai, számos jó barát s tisz-telők részvéte mellett bucsuestélyt ren-deztek. — A város közönsége nevében H o l l ó Sándor lapunk szerkesztője lett bucsú a távozóktól, a tisztikar nevében E c k e r d t Elek pénzügyigazgató méltatta érdemeiket a távozó tiszt társaknak, kiknek nevében T i b o l d József és H o f f m a n n Miksa mély megilletődéssel adtak kifejezést érzelmeiknek, a lakomán résztvevők, még szá-mos pohárköszöntő és vidám hangulat mellett késő éjjelig együtt maradtak.

— **A lévai tüzoltó-egyesület** módo-sított alapszabályai a héten leérkeztek a belügyminiszteriumtól jóváhagyva. A módo-sítás szerint ezután a pártoló tagok is sza-vazati joggal bírnak a közgyűléseken, s ha az egyesület feloszlanék, vagyona tüzoltói czélokra Léva város közönségére száll. Most a parancsnokság ettől a módosítástól várja az egyesületi élet fellendülését s a polgárság hathatósabb támogatását. Bizony, sajnosan kell konstatálnunk, hogy az egyesületi élet annyira devalválódott, hogy a vasárnapi gy-aakorlatokra alig jár 15 ember, s hogy nagyon el van hanyagolva nálunk most az önkéntes tüzoltóság intézménye. Amikor az önkéntes tüzoltóság életbe lépett, a tekintélyes ügy-véd, a gazdag kereskedő, az előkelő polgár-mester, a jómódu városi hivatalnok, a sze-gény, de intelligens iparos, egyforma lelkesé-déssel lépett az egyet selyem zászlója alá, a melyen a bátorság, a bajtársi szeretet és az önfeláldozás jellegi olvashatók. Ma az emberek röstelnek tüzoltók lenni. A tarta-lékos hadnagyok nem akarnak beállani a glédába a becsületes asztalos mellé, parancs-nok pedig nem lehet mindenki. Azután meg félnek a gunytól is. És valljuk be, ebben mindnyájan hibásak vagyunk. A tüzoltót például mindjárt készek vagyunk kigunyolni. Egy tüzoltósik látása egy becsületes iparos fején ökvetetlen kacajra indit. Szeretnők tudni, miért nem gunyolják és nevetik a dragonyost meg az ulánust, a ki szintén si-sakban jár, még pedig cifrább sisakban, mint a tüzoltó. De igen! A két sisak között különbség van. A dragonyos akkor teszi föl a sisakját, a mikor a korzón sétál vagy parádésan jelentkezik és nem egy van köz-tük, a ki egész életén át csak parádézik vele. De az önkéntes tüzoltó akkor teszi föl a sisakját, ha megharsan a trombita, ha a tűz pirosítja az eget; a tüzoltó elhagyja az asszonyát, gyermekeit, üzletét, dolgát, fog-lalkozását és úgy megy menteni embert és vagyont. A két sisak közül tehát éppen nem a tüzoltót kell kigunyolni. Hogy mind-ebben változás álljon be, Léva városnak kel-lene megadnia az impulzus. Azt hisszük, hogy az önkéntes tüzoltóság intézménye még sportnak is elég nemes dolog és a mi fiatal-ságunknak, a mely nagy kedvvel üz minden sportot, nem kellene mellőznie az önkéntes tüzoltóság pártolását. Csak egy-két ismertebb fiatal embernek kellene fölcsapnia és nem-sokára új életet, új és nagyon hasznos erő-ket kapna az önkéntes tüzoltóság. Csak nem kell szégyelni azt a tüzoltó-sisakot. Mert ha a parancsnokság továbbra is ily közönyt fog tapasztalni a tüzoltóság iránt, akkor mandátumát letéve a k ö t e l e z ő tüzoltóság sürgős behozatalát fogja ajánlani a városnak, a mi, azt hisszük, sokkal nagyobb teher leend édes mindnyájunkra nézve.

— **Gyászír.** K o t h István, a lévai kir. járásbíróság egyik legszorgalmasabb tiszt-viselőjét a kéréllhetetlen sors keze pótolha-tatlan veszteséggel sújtotta a napokban. A mult hóban édes anyja öz. K o t h Ignác né szül. Zatyko Szuzsanna halt meg. A napok-ban pedig László nevű 14 hónapos kis fiát ragadta el a halál. A mélyen sújtott derék tisztviselő bánatát enyhítse a feléje forduló általános részvét.

— **Ügyészségi megbizott.** Az igazság-ügyminiszter H o l l ó Béla lévai járásbíró-sági aljegyzőt és H o f f m a n n Árpád lévai járás-bíró-sági joggyakornokot, a lévai járásbíró-ság mellé alkalmazott ügyészségi megbizott ál-landó helyetteseivé rendelte ki.

— **Kirendelés.** A lévai m. kir. pénzügy-igazgatóság E n d e r l a János korponai m. kir. adótitket bizonytalan időre kisegítés-re az ipolyági kir. adóhivatalhoz osztotta be,

Árlejtési hirdetmény.

Folyó évi augusztus hó 5 én délutáni 3 órakor Garam-Kesziben a főgyházmegyei hatóság által jóváhagyott Zizda és Gabos tervezete szerint, Bolemanu Árpád épített költségvetés alapján, a garam-keszii templom nagyobbitása és a torony építésének munkálatára, árlejtés fog tartatni. Az árlejtésben résztvevőkre pedig az árlejtés megkezdése előtt az előirányzott összeg 10%-át vagy kézpénzben, vagy pedig ovadékképes papirokban, bántapénzzel letenni tartoznak. A vállalkozók ajánlataikat irásban is benyújthatják, a legutányosabb ajánlat ügy irás, mint szóban az egyházi főhatóság elfogadása esetén válik az árlejtést megtartóra kötelezővé, az árlejtésben résztvevőkre pedig az ajánlat megadása és árlejtési bizottság elfogadásának pillanatában. A tervrajzok és a költségvetés a garam-ujfalusi plébánia irodai helyiségében mindenkor megtekinthetők és áttanulmányozhatók.

Garam-Ujfaluban, 1900. évi július hó 23.

Báthy Gyula,

h. alesperes, plébános.

II.

790/1900. 2688/1900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Kaszaniczky Kálmán csödtömeggondnoknak az ar-maróthi kir. törvszék 321./1900. csödsz. felhatalmazás végzése alapján benyújtott kérvénye következtében az ar-maróthi kir. törvényszék (a lévai kir. járásbíró) területén lévő Léva városában fekvő a lévai 2710. sz. tjkvben foglalt s Cserői Gyula vagyonbukott csödtömegéhez tartozó A + 1 sorsz. ingatlanra ezen épült 504. sz. lakházra az árverést 5600 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi augusztus hó 13-ik napján d. e. 9 órakor ezen bíróság tklvi kiadónivalban megállapított nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becserének 10%-át vagyis 560 kor. kézpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszeri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattatni.

Kelt Léván, 1900. évi április hó 19. n.

A lévai kir. bíróság, mint tklvi hatóság.

Pogány,
kir. jbró.

III.

1234/1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A újbányai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kóhn Miksa végrehajtónak Abanyik János végrehajtást szenvedő elleni 11 kor. 14 fill. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az újbányai kir. bíróság területén lévő Újbányán fekvő az újbányai 421. sz. tjkvben A + 1-2. sor 409. össz. hsz. a. foglalt ingatlanoknak végrehajtást szenvedő Abanyik János nevére vezetett 1/2 részére az árverést 607 kor. ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi augusztus hó 16-án d. e. 9 órakor ezen tklvi hatóság hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becserének 10%-át kézpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 40. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszeri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattatni.

Ujbányán, 1900. április 28-án.

Bocsek Károly,

kir. jbró.

IV.

Életteljes Faj-Rák Naponként friss

Bármely címre 616 állapotban vám- és portómentesen érkezik egy 5 kilós posta-kosár tartalmaz:

80—100 Adag-Rák	ára 2 frt. 10 kor.
60—80 Óriási-Rák háj ollóval	2 " 60 "
40—50 Solo-Rák válogatott	3 " 20 "
30—40 Óriási Solo Rák	4 " 60 "

Fontos és szigorú kiszolgálás.

D. Goldstein

Export

10—3

Podwoliczyska (orosz határ).

Barsvármegye állategészségügye ismét rosszabbodott, mert a földművelésügyi minisztérium jelentése a következő állapotokat tünteti fel: Lépfene ar.-maróthi j. Lóc 2 u., verebélyi j. Zs.-Gyarmat 1 u., Veszesség: gr.-sz. kerezsi j. Új-Gyarmat 1 u. Rühkőr: ar.-maróthi j. Velsicz 14 u. Sertésorbáncz: lévai j. Nagy-Salló 10 u., Vámos-Ladány 12 u., verebélyi j. Bessenye 2 u. Sertésvész: ar.-maróthi j. Csárad 4 u., Hece 10 u., Kis-Tapolcsány 10 u., Némethi 2 u. lévai j. Alsó-Várd 3 u., Felső-Várd 3 u., verebélyi j. Fakó-Vezekény 10 u., Kis-Lót 7 u., Mohi 12 u., Nagy-Lót 22 u., Tild 26 u., Verebély 19 u.

Vásár. Léván ez évi július hó 23-án megtartott országos baromvárra felhajtott szarvasmarha 1317 drb., ló 1969 drb., birka 5605 drb., sertés 83 drb., kecske 12 drb., összesen 7386 drb. — Ezekből eladott szarvasmarha 741 drb., ló 332 drb., birka 1421 drb., Sertés 9 drb., Kecske 5 drb., összesen 2508 drb.

Tűzesetek. Aratás idején szokta fejét leggyakrabban felütni a községek réme, a vares kakas. Ebben az időben minden munkás kéz oda kint van a mezőn, a magukra maradt gyermekek odahaza felügyelet nélkül lévén gyakran a legnagyobb veszedelmet okozzák. Ma egy hete három község volt tűzeszélyben. Bessen négy ház égett le a melléképületekkel együtt. A tűzesetet gyermekek gondatlanságából eredőnek tulajdonítják, kik gyufával játszottak. Garam-Lőkön pedig csizavakodó testvérek háza gyuladt ki s égett le. Még jó szerencse, hogy észre vették s hamarosan lokalizálták a tüzet. Azonban így is leégte a szomszéd melléképülete. Ezen kívül ugyanezeken még Nagykálnán volt egy kisebb tűzeset. Ebben a nagy szárazságban bizony vigyázni kell az embernek minden legkisebb körülményre, mert már sokan keservesen fizették meg gondatlanságuk árát.

A leányok hibái. Egy magyar urinő összeállította azokat a hibákat, melyektől legjobban kell óvakodniuk a leányoknak. A leány minden legesekélyebb dolgot tudni akar, akkor igazán nagyon kellemetlen. A végnélküli csevegés. A sokat beszélő leány hasonlít a szarkához, a mely épen nem kellemes madár. A megszólás. Annak a leánynak, a ki másokat folytonosan megszól, hasonló a nyelve a beretvához. Attól mindenki óvakodni fog. A hizelgés. A hizelgő leányt mindenki hamar kiismeri és kevésbé becüli. A cifrázkodás. A ki nagyon szeret és mindenkor akar cifrázkodni, az csak azt árulja el, hogy saját szépségében nem bizik és segítségre van szűke. A lomposág. Semmi sem idegeníti úgy el a férfit a leánytól, mint a tulóság, émelységig menő cifrázkodás; csak még egy . . . a lomposág. A lompos leány hasonlít a virághoz, melyre piszkos rongydarabot akasztanak. Az otthoniaság hiánya. Az a leány, a ki nem szereti otthonát, sohasem lesz jó házi asszony és gazdasszony. A ki nem talál magának dolgot a nap minden részében, az megérdemli, hogy soha házi asszony ne legyen. Az állhatatlanság. A csopádár leány nem érdemes a komoly férfi bizalmára. Az állhatatlanság jégre viszi a leányt. A vallástalanság. A vallástalan leány sohasem lehet igaz feleség, jó anya és ünfejlődő nő; a vallástalan nő valóságos széllyeteg.

APRÓSÁGOK.

Rovatvezető: ZUHANY.

Nagyot hall. Laczi: Édes bácsikám, légy oly szives és kölcsönözz nekem öt forintot! — Nagybácsi: Nem hallom mit akarsz? — Laczi. Légy szives és kölcsönözz tiz forintot! — Nagybácsi: Te Laczi, ne licitálj! Kapsz két frtot, a menyit először kértél.

Tanügy.

Iskolai értesítők.*)

I.

A lévai kegyesrendi főgimnáziumnak az 1899—1900. tanévről szóló értesítőjét Vörösmarty, az intézet igazgatója teszi közzé.

Az értesítő bevezető részét a főgimnázium éremgyűjteményének jegyzéke képezi, a melyet Tóth Sándor, a gyűjtemény gondozója, 64 oldalon kimerítően ismertett. A gyűjtemény alapvetőjének Frank Ferencz, a mindnyájunk által tisztelt, egykori lévai tanár, utóbb a kegyesrend tartományi főnöke tekinthető, a ki maga is sokat gyűjtött. A jegyzék szerint a gyűjtemény, a melyet nagy részben a tanuló ifjúság és a közönség hordott össze s a melyben ritkaság nem sok van, 2233 darabból áll. Kivánatos volna, hogy a különben is hézagos gyűjteménynek legalább magyar része a tanintézet költségvetésének terhére kiegészítést nyerjen.

A tanári kar — a nem katolikus felekezetek hitoktatásain kívül — 13 tanárból állott, a kik közül 4 világi volt. A nem kötelezett tantárgyakat, ugymint: a francia nyelvet, gyorsírást, szabadkézi rajzot, zenét, az egyházi és műéneket 4 tanár tanította.

A tanári és ifjúsági könyvtár, továbbá a régiség- és éremgyűjtemény, nemkülönb az természetrajzi, természet- és vegytani gyűjtemény részint vétel, részint ajándékozás után szépen szaporodott a lefolyt tanévben.

* Az értesítők rövid kivonatait már közöltük ugyan, de mivel szakértő munkatársunk a pedagógus szemüvegén nézve adja képet két iskolánknak, alkalomszerűnek tartjuk észrevételeit közzé tenni. — Szerk.

A tanintézet belételeire vonatkozó adatok között az első helyen találjuk, hogy az első osztályra oly tömegesen jelentkeztek a tanulók, hogy igen sokat kellett közülök elutasítani és miniszteri engedéllyel is csak néhányat lehetett azok közül felvenni.

Évközben többször volt az intézetben tanárvaltozás; ezért azonban a tanügy nem szenvedett hiányt, mert a szakszerű helyettesítés által az előadások fennakadás nélkül folytak.

A pozsonyi tankerület főigazgatója, Pirchala Imre, nov. hó 20—30-ig végezte hivatalos látogatását, a mely alkalommal nagy elismeréssel nyilatkozott a tanári kar működéséről és az intézet igazgatásáról. De újabb kifejezést adott annak, hogy a tanulók számának növekedéséhez képest a gimn. épülete szűk; egyúttal sürgette a hiányzó téli tornacsarnok felállítását és egy játszótérnek kijelölését.

A tanév alatt 7 ünnepélyt rendezett a tanintézet. És pedig: okt. 4-én, a király öfélése névnapján; okt. 6-án, az aradi vértanúk kivégzésének évfordulóján; okt. 9-én, Magyarország ezeréves fennállásának emlékére; nov. 19-én, boldogult Erzsébet királyné emlékére; márc. 15-én, az önképzőkörtartott diszülést; apr. 20-án, az 1848-iki törvények szentesítésének 52-ik évfordulóját ünnepelte és jun. 8-án, a koronázás évfordulóján.

Az V-ik osztály tanulói Léva környékének flóráját megismerendők, egyes délutánokon a természetrajz tanárának vezetése alatt kirándulásokat tettek. Ezenkívül az ifjúság egy része a tanárok kíséretében kirándult az oroszokai cukorgyárba, Esztergomba és Garam-Szent-Benedekbe.

A „Szepesi Imre“ önképzőkör Gácsér Endre vezetése mellett hasznos és buzgó tevékenységet fejtett ki. A körnek 55 rendes és 31 pártoló tagja volt. A tanév folyamán a kör összesen 20 gyűlést tartott. A tagok működését 267 tárgy töltötte ki; ezek közül volt 7 szónoki beszéd, 58 értekezés, 77 írásbeli bírálat, 119 szavazat és 6 elfogadott költői munka.

A kitűzött 4 tételre a következők nyerték el a pályadíjat: Czeczko Lajos, Mailáth László, Bóna János jutalmat és Vicsek Ferencz és Laufer Lipót dicséretet arattak.

A „Segítő-egyesület“nek 1 tisztelbeli; 30 alapító, 96 rendes és 45 pártoló tagja van. — Az egyesület 468 tankönyvvel rendelkezik, a melyekből segélyben részesült 39 tanuló 224 darabbal. — A pénztár állaga a következő: az 1898—99. tanév végén volt a tökéletesített összeg 9930 kor. 60 fillér; — ehhez járult az elmúlt tanévben befolyt 1601 kor. 38 fill. s így a bevétel 11531 kor. 98 fillér; ebből levonva a 602 kor. 30 fillér kiadást, — a tiszta pénzületi vagyon: 10929 kor. 68 fillér, a mely összeg a három lévai pénzületnél van elhelyezve.

A segítő-egyesület elnöksége azon figyelmetetést teszi közzé, hogy a jövő tanévben 4 szegény vidéki tanulót egyenkint 100—100 korona kosztbeli segélyben részesít. Az ez iránt való folyamodványok az egyesület választmányához czimezve aug. hó 28-ig küldendők be az egyesületi elnökséghez; a hová szept. 2-áig azok is adják be kérvényüket, a kik az egyesülettel tankönyveket, írószereket és ruhát ohajtanak kapni.

A lévai kaszinó 2000 koronás alapítványának ez évi kamatait 100 koronát Czaban Tamás és Czapalay István; a lévai takarékpénztár szintén 2000 koronás alapítványának kamatait pedig Szinai Sándor kapta meg.

A főgimnáziumnak statisztikai adatait a következőkben csoportosítjuk:
Beiratkozott összesen 300 tanuló, a kik közül 289 nyilvános és 11 magán tanuló volt, — vagyis huszszal több, mint az előző tanévben. — A tanév alatt kimaradt 14 tanuló s így a vizsgálatot kiállotta: 286. — Osztályonként az első osztályban volt az év elején: 77; a II. o. 61; a III. o. 38; a IV. o. 35; az V. o. 31; a VI. o. 22; a VII. o. 20; a VIII. o. 16.

Vállásra nézve a tanév végén volt; róm. kath. 162; gör. kath. 2; ev. ref. 30; ág. h. ev. 15; izraelita 77. — Anyanyelvre nézve: magy. 250; német 5; tót 31. — Illetőségre nézve: lévai, 115; bars megyebeli 82; más megyebeli 86; idegen országbeli 3. — A rendes tantárgyakban az előmenetel a következő volt: minden tantárgyból jeles és mind a 8 osztályban: 22; jó: 54; elégséges: 163; egy tantárgyból elégtelen: 28; kettőből: 5; többből: 14. — A rendkívüli tantárgyak közül francia nyelvet tanult 15; szabadkézi rajzot 21; gyorsírást 45; műéneket 280; zenét 37 tanuló.

Az érettségi vizsgálat eredménye: vizsgára jelentkezett 12; ezek közül ismételt vizsgára utasított 1. — A 11 levizsgázottból jól értett 2; egyszerűen értett 9.

A jövő tanévre a beiratások sz. pt. 1., 2. és 3-án lesznek. A felvételi, pótl- és javító vizsgálatok pedig aug. 31-én fogtak megtartatni. Szept. 4-én „Veni Sancta“ és a tanév ünnepélyes megnyitása a mely után megkezdődnek az előadások.

II.

A szatmári igr. nővérek vezetése alatt álló lévai ovoda, elemi és polgári leányiskolának ugyancsak az elmúlt tanévről szóló értesítőjét Báthy László prépost-plébános, az iskolai igazgatója közli.

Az értesítő a tanév története nyitja meg, a melyből örömmel konstatáljuk, hogy az intézet a szomszédos Levatic-féle háznak

24 ezer koronáért történt megvétele és részben való átalakítása folytán a mindinkább szaporodó növendékek számára megfelelő nagyságú tantermeket nyithatott és nyithat, amennyiben a még hátralevő átalakítások eszközzése után, a melyek most vannak folyamatban, a megvásárolt épületekben az ovoda és az elemi leányiskolának II., III. IV. és V. osztályai nyerek elhelyezést a jövő tanévre; a régi épületnek 4 utcára néző nagy tanterme pedig kizárólag a polgári leányiskola céljait fogja szolgálni.

Az ovoda, a mely egy nagy játszó-, két munkateremből és egy ruhatárból áll már az idén is a megvásárolt házban volt elhelyezve.

Az intézet igazgatósága ugyanis a várossal 12 évre terjedő szerződést kötött, a mely szerint az intézet a város ovodaköteles gyermekei részére biztosítani tartozik a kellő helyiségeket; gondoskodnia kell 2 okleveles óvónőről és egy dadáról; fel kell szerelnie az ovodát és fedezni tartozik az összes kiadásokat. A város pedig az intézettel szemben arra kötelezte magát, hogy az átalakítási költségekből, a melyeknek összege meghaladja a 6000 koronát, — megtérít 2000 koronát és az ovoda fenntartásához évenként 2000 koronával járul.

A városra nézve csak előnyösnek mondható ezen ügylettel egy időre tehát meglett oldva a községi ovoda felállításának kérdése.

Az értesítő szerint a polgári leányiskolában az erkölcsi magaviselet tekintetében a tantestületnek kevés panaszra van oka. A tanítás eredménye pedig elég kedvező. Csupán a német nyelvnek tanítása okoz nagyobb nehézséget, a mi nem is jöhet csodaszámra Léván, a hol a növendékek vajmiritkán hallanak német szót.

Iskolai ünnepségek tartattak szept. 11-én boldog emlékü Erzsébet királyné emlékére; nov. 30-án az intézeti főnök névnapjának előestéjén és jun. 28-án a tanév befejezése alkalmából.

Junius 7-én a polgári leányiskola 70 növendéke az igazgató és 5 tanítónó vezetése mellett tanulmányi kirándulást tett Esztergomba.

A bíboros hercegprimás a folyó tanévben is 2100 koronával segélyezte az iskolát; ezenkívül segélyt adtak a lévai takarékpénztár 300, a takaré- és hitelintézet 200 és a bars megyei népbank 50 koronát.

Az intézet folyosóján, szent Antal szobra előtt, felállított perselybe a tanév alatt 1500 korona gyűlt össze, a mely pénzből a város szegényei hetenkint kenyeret szoktak kapni.

A tantestület a polgári leányiskolában az igazgatón kívül 8 tagból állott. A statisztikai adatok szerint beiratott összesen 96; és pedig az első osztályba: 29; a második osztályba: 35; a harmadik osztályba: 19 s a negyedik osztályba 13. — Kimaradt 1, meghalt 1; a tanév végén maradt: 94; rendszeres tanuló volt: 88; magán tanuló 8; — lévai: 34; vidéki: 62; — róm. kath.: 60; ev. ref. 4; ág. ev. 7; izraelita: 25; — magyar: 94; tót: 2. Előmenetelné nézve: 8 kitünő; 19 jeles; 24 jó, 26 elégséges és 12 elégtelen.

A tanév folyamán az első osztály 265, a II. o. 304, — a III. o. 85 és a IV. osztály 76 darab kézimunkát készített; vagyis a négy osztály összes kézimunkája 730 drb.

Az elemi leányiskolába beiratott 292 leány; a kik közül helybéli 279; vidéki 13, — róm. kath. 283; ev. ref. 5; ág. ev. 4; — magyar 277; német 5; tót 10; — évközben kimaradt 32 s így a tanévet 260 fejezte be és pedig kitünő 22, jeles 74, jó 56, elégséges 59, elégtelen 49.

Az ovodába járt 106 fiú és 102 leányka; összesen: 208.

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

A lévai nőegylet által fenntartott „Stefánia árvaház“ban nagyobb mérvű tatarozások és átalakítások keresztülvitelével annak idején Suer Mór fakerskedő és építési vállalkozó urat biztuk meg. Minthogy Sauer vállalkozó úr úgy a költségvetésnél, mint a végelszámolásnál nem csak igen méltányos, de tekintettel intézetünk nemes céljára valóban nagylelkűleg humanus is volt, kötelességünknek tartjuk, hogy midőn a szépen teljesített munkálatokért elismerésünkkel adozunk, ugyanakkor neki mint emberbarátunk nyilvánosan hálás köszönetet is mondjunk.

Léva, 1900. július hó 28.

szekhelyi Majlath Istvánné Levatic Gusztávné

elnök.

alelnök.

Tooth Zsigmondné

Faragó Samu

gondnok

titkár.

Lévai piacziárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mázsánként 12 kor. 80 fill. 13 kor. 60 fill. Kétszeres 12 kor. — fill. 11 kor. 60 fill. — Rozs 11 kor. — fill. 12 kor. — fill. — Arpa 12 kor. — fill. 12 kor. 80 fill. Zab 10 kor. — fill. 10 kor. 40 fill. — Kukoricza 13 kor. — fill. 13 kor. 60 fill. — Bab 14 kor. — fill. 14 kor. 40 fill. — Lencse 14 kor. 60 fill. 15 kor. — fill. — Köles 8 kor. — fill. 9 kor. — fill.

Arlejtési hirdetmény.

Zsarnóca község képviselőtestülete folyó évi július hó 14-én hozott határozatával a község, mint erkölcsi testület tulajdonát képező s rozszant állapotban lévő „Meszka“ nevű korcsma épületnek lebontását s újbóli felépítését határozta el.

Az ezen lebontás és újbóli felépítéssel járó munkálatok 13694 kor. 93 fillér költségre vannak előirányozva, melyek kivitelének biztosítása céljából folyó évi augusztus hó 4-én reggeli 9 órakor Zsarnóca község házánál zárt ajánlatokkal kapcsolatos árlejtés tartatik.

A tervrajzok, költségvetés és részletes feltételek Zsarnóca község házánál megtekinthetők.

Zsarnócán, 1900. július 17-én.

Községi elöljáróság.

Specialitás, poloskák, bolhák és konyhaférgek ellen

Molyok s a háziállatok élősdjei ellen

Zacherlin

Csak üvegekben a valódi

ha „ZACHERL“ név van rajta.

A leghatásosabb szer mindenféle férgek alapos kiirtására.

- Raktár. Léván:** Amstetter Imre, Engel József, Kern Testvérek, Medveczy Sándor gyógyszerész, Pollák Kálmán, Wilhelm Béla, Bolemann László, Roth K.
- Ipolyságon:** Dombo Károly, Bolner Pál, Kumann Lajos.
- Ujbányán:** Cservinka Mór gyógyszerész és Henrich Ede fodrász.
- Verebélyen:** Czirik István, Pollák József özvegye és fia.
- Zsarnócza:** Weichberg Izidor.

59.

A járadékpapírok, valamint az állami- és magánsorsjegyek jelenlegi alacsony árfolyama ezek megvételét megtakarított összegek legjobb elhelyezésére ajánlatossá teszi. Bővebb felvilágosítást nyújt a

Bankegyesületi Valtőzlet Részvény-Társaság
Budapest,

mely ily államkötvényeket, valamint állami- és magánsorsjegyeket olcsó havi részletre, több évi lefizetésre elad.

Képviselők,

kik ily értékpapírok eladásával, valamint sorsjegytársaságok összeállításával foglalkozni ohajtanak, magas jutalékban részesülnek.

Raktárnok

ki a gabona bevásárlásában és kezelésében gyakorlott, lévai állomás részére kerestetik.

Ajánlatok német nyelven **Sig. Patek Bécs, 23 Schöllerhof** intézendők. 3-3

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgálta) az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apaca“-védjeggyel van ellátva. Főtülmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kintőn hat és sebet gyógyít.

Egy próbátüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsek nevezik) utólrhetetlen szívó erejű és gyógyítható. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcsöt egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítható mindenféle seb gyuladásánál.

Próbátüveg bérmenten 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféleket.

Cím: A. Thierry, gyógyszertár és gyár a Védőangyalhoz, Pregrada, Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmenten.

E szerék sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a háznál tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

- Issigeon, Dordogne, Kopenhága, fabrikon farm.
- Milánó, A. Bertoloni.
- Malmö, Serrige, Apot. Lejonet.
- Nantes, Pharmacie C. Fredet.
- Nápoly, Palermo.
- Páris, Pharmacie française, 1 & 2, Place de la République, Pharmacie Daprey, 11, Rue des francs Bourgeois.
- Prága, Róma.
- Corso, Agenzia del Politecnico.
- Roubaix, Pharmacie F. Gerraith.
- Sarajewo, Szeged, Temesvár.
- Triest, Velence, Vienne, Zürich.

Csak ezzel a törvényss. bejegyzett védjeggyel valódi.

57474

Eladó ház!

Szepesy-utca 583. szám alatti ház, szabad kézből eladó, a mely üzletnek is alkalmas. — Bővebbet Mosonyi Sándor urnál Léva.

K A V É.

	1 kg. frt. kr.
Jamaikai legfinomabb	2.26
Cuba legfinomabb	2.24
Ceylon legfinomabb	2.16
Ceylon finom	2.40
Portorico finom, és Cuba	2.—
Rio Kávé	1.60 1.80
Gyöngy legfinomabb	2.16 2.24
Mocca legfinomabb	2.24
Arany Jáva legfinomabb	2.24
Menado legfinomabb	2.16
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20

Kapható: Kern Testvéreknél, Léván.

UNGHVÁRY IÁSZLÓ
Borkereskedése Czegléden.

Szállit:
Ó homoki fehér borokat év és minőség szerint 22-24-28-32-36 forintért.
Kétszer fejett homoki új-borokat 18-20-22-24-26-28 forintért.
Törköly-pálínkát 70-75-80 forintért.

Hordót is ad és eladási árban vissza is veszi azt.
! Tessék borkerjesztésként kérni!

Szabadalmazott valódi „SINGER“ és valódi „HOWE“ családi és iparos varrógépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval.

Árak részletfizetésre: valódi utánz.

Singer családi varrógép kézi hajtásra	22.— 19.—
Singer családi varrógép állvány és szekrényvel	35 — 28.—
Singer Medium iparosoknak gép állványval	40.— 36.—
Nagy Singer 4-es iparosnak állványval	44.— 39.—
Howe családi varrógép állványval	33.— 27.—
Nagy Howe varrógép iparosoknak	40.— 38.—
Ringschiff családi gép 48 frt., iparos gép	70.— 58.—

Kézpénz fizetés mellett 5%-al olcsóbb.

A valódi SINGER és HOWE gépeknek egyed. raktára KERN TESTVÉREKNÉL Léván.
Géptük, részek és csónak olcsón.